

Artificiell intelligens på expertarbetsplatser

Vi ber dig delta i Arbetshälsoinstitutets undersökning Artificiell intelligens på expertarbetsplatser – kunskap, lösningar och visioner, där vi utreder hur användningen av generativ artificiell intelligens påverkar expertarbetsplatser och expertarbete. Din arbetsplats ingår som målorganisation i undersökningen, som det är helt frivilligt att delta i.

Vad är syftet med undersökningen?

Generativ artificiell intelligens innebär inte bara möjligheter, utan också flera risker. För att generativ AI ska kunna användas på ett sätt som främjar både produktiviteten och meningsfullheten i expertarbete krävs ny kompetens och förståelse på arbetsplatserna. Målen i projektet *Artificiell intelligens på expertarbetsplatser* är att:

1. Förstå vilka effekter användningen av generativ AI har – nu och framöver – i expertarbete och på expertarbetsplatser.
2. Utredda sambanden mellan användningen av generativ AI och upplevelsen av kontroll, meningsfullhet och välbefinnande inom olika branscher och i olika skeden av yrkeslivet.
3. Kartlägga långsiktiga utvecklingsmöjligheter för expertarbete som bygger på AI och analysera dess effekter på arbetsplatser och arbetsliv.

Utifrån forskningen utvecklas dessutom, i samarbete med organisationerna, ett praktiskt verktyg – **Visionsfärdplanen** – som stöder expertarbetsplatser i att införa och formulera visioner för användningen av generativ AI.

Vi bjuder in dig att delta i undersökningen eftersom din arbetsplats deltar i projektet som målorganisation. Det innebär att vi samlar in forskningsmaterial bland personalen (experter samt representanter för ledningen och HR) vid din arbetsplats. Vi kommer att intervjua cirka 10 experter och 2–4 representanter för ledningen och HR. Vi genomför dessutom en enkät bland personalen vid tre tillfällen under projektets gång. Vi inbjuder dig att delta både i en intervju (beroende på din roll – som

expert eller chef/HR) och i enkäterna. Det är helt frivilligt att delta i intervjuerna och enkäterna. Att svara på en enkät innebär inte att du måste besvara alla tre – du kan när som helst avbryta ditt deltagande.

Genom att delta i undersökningen bidrar du till ökad förståelse för användningen av generativ AI på finländska arbetsplatser och till kunskap om hur användningen påverkar experternas arbete.

Hur genomförs undersökningen?

I undersökningen utnyttjas både befintligt material (Arbetsmiljöundersökningen 2023) och nytt kvalitativt och kvantitativt material. Projektet baserar sig på följande material, varav de tre första samlas in på din arbetsplats: Expertintervjuer (N = 10 intervjuer/arbetsplats). Intervjuerna genomförs år 2025. En intervju tar ca 1,5 timme. Intervjuerna görs på arbetstid och spelas in. De kan genomföras antingen på distans via Teams eller som fysiska möten.

- Elektroniskt enkätmaterial som samlas in bland personalen. Enkäten genomförs tre gånger under projektets gång för att samla in information om förändringar i användningen av generativ AI och dess effekter. Du kan svara på enkäten under arbetstid. Det tar cirka 20 minuter att besvara enkäten.
- Intervjuer med representanter för HR och ledningen (N = 2–4/arbetsplats). Intervjuerna genomförs år 2025. En intervju tar ca 1,5 timme. Intervjuerna görs på arbetstid och spelas in. De kan genomföras antingen på distans via Teams eller som fysiska möten.
- AI-visionsenkät till Henry ry:s medlemmar (enkätlink delas i Henry ry:s nyhetsbrev). Det tar cirka 20 minuter att besvara enkäten.
- Projektet använder också material från Arbetsmiljöundersökningen 2023 (N ≈ 4 000). I detta material granskas bl.a. användningen av AI i arbetet, arbetskontroll, kompetens, arbetets betydelse, välbefinnande, arbetsengagemang, bransch, kön, ålder och skede i yrkeslivet.

Det mångsidiga materialet och den multimetodiska ansatsen (kvalitativt och kvantitativt) säkerställer att vi får en god bild av fenomenet. Genom att samla in enkätmaterial i målorganisationerna vid tre tillfällen under projektets gång kan vi också bedöma de förändringar som sker under projektperioden (1.9.2024–28.2.2027).

För att delta i en Teams-intervju behövs en lugn plats. Intervjun kan vid behov också hållas fysiskt på arbetsplatsen; även då behövs ett ostört utrymme. För intervjuerna krävs ett inspelat samtycke till deltagande. När det gäller projektets enkäter tolkas besvarandet som ett uttryck för samtycke till deltagande.

Vilka uppgifter samlas in?

Genom expertintervjuer och elektroniska enkäter i målorganisationerna samlas uppgifter in om erfarenheter av att använda generativ AI och dess effekter. Dessutom kartläggs synpunkter på generativ AI:s framtida roll och på behovet av kompetensutveckling som generativ AI medför. I intervjuerna med ledningen och HR fokuserar vi på användningen av generativ AI på organisationsnivå. Särskilt intresse ägnas åt mål och strategier för att ta tillvara generativ AI samt åt de kompetensutvecklingsbehov och etiska frågor som användningen medför. I intervjuerna med experter och representanter för ledningen/HR behandlas kontaktuppgifter (namn och e-postadress), bakgrundsuppgifter och åsiktsuppgifter. I den elektroniska enkäten samlas åsikts- och bakgrundsuppgifter in

från alla svarande. Kontaktuppgifter samlas endast in om en respondent via enkäten anmäler intresse för att delta i en expertintervju och frivilligt lämnar sina kontaktuppgifter.

Kontaktuppgifter för expertintervjuer kan också fås från arbetsgivaren, om den som intervjuas har gett arbetsgivaren tillstånd till detta. Deltagarnas kontaktuppgifter kan alltså fås antingen från dem själva eller från arbetsgivaren. Alla bakgrunds- och åsiktsuppgifter fås från deltagarna själva.

Vem genomför undersökningen?

Forskningen genomförs av Arbetshälsoinstitutet och finansieras av Arbetarskyddsfonden och Arbetshälsoinstitutet. Följande arbetsplatser deltar som målorganisationer i projektet, och bland deras personal samlas forskningsmaterial in: Fondia Abp, Nitor Group Ab, Psycon Ab, Solita Ab och Rundradion Ab. Dessutom samarbetar projektet med Henry ry, bland vars medlemmar AI-visionenkäten genomförs, och med Finansbranschens Centralförbund rf, som koordinerar spridningen av en enkät riktad till aktörer inom finansbranschen.

Äganderätten till det resultatmaterial som uppstår i undersökningen tillhör Arbetshälsoinstitutet.

När genomförs undersökningen?

Forskningen började 1 september 2024 och avslutas 28 februari 2027.

Dessutom kan undersökningen Artificiell intelligens på expertarbetsplatser följas av fortsatt forskning inom samma temaområde (generativ AI och expertarbete). Kontakter i samband med fortsatt forskning kan ske under åren 2026–2030. Även samtycke till fortsatt kontakt är frivilligt och du kan delta i denna undersökning även om du inte samtycker till fortsatt kontakt. Om fortsatta forskning informeras personligen i samband med kontakten.

Frågor? Kontakta oss!

Kirsi Yli-Kaitala

ansvarig för undersökningen

Arbetshälsoinstitutet

+358 40 824 8585

kirsi.yli-kaitala@ttl.fi

Läs mer om projektet på adressen: <https://www.ttl.fi/sv/forskning/projekt/artificiell-intelligens-pa-expertarbetsplatser-kunskap-losningar-och-visioner>

FORSKNINGSPROJEKTET FINANSIERAS AV:

Työsuojelurahasto

Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Mer information om dataskydd och deltagande i undersökningen

Vill du delta i en frivillig undersökning

Arbetshälsoinstitutet är en finländsk expertorganisation inom välbefinnande i arbetet. Vi bedriver omfattande vetenskaplig forskning. Du har ombetts delta i den vetenskapliga undersökningen "Artificiell intelligens på expertarbetsplatser – kunskap, lösningar och visioner".

Ditt deltagande i undersökningen är helt frivilligt och du kan avstå från att delta. Du kan också när som helst under undersökningens gång avbryta ditt deltagande, till exempel genom att avbryta besvarandet av en enkät eller en intervju. Du kan också återkalla ditt deltagande i undersökningen, och då kommer vi inte längre att kontakta dig.

Om du avbryter eller återkallar ditt deltagande använder vi den information som samlats in fram till dess i forskningen. Om du vill att vi inte använder dina uppgifter i forskningen kan du invända mot behandlingen av dina personuppgifter. Det innebär att dina uppgifter inte längre används i forskningen, utan flyttas till permanent förvaring i Arbetshälsoinstitutets arkiv. Redan genomförda analyser kan dock inte återkallas. Att avbryta eller återkalla ditt deltagande i något skede av undersökningen innan den avslutas påverkar inte hur du bemöts nu eller i framtiden.

Grunderna för behandling av personuppgifter och därtill kopplade rättigheter

I denna undersökning behandlas personuppgifter. Syftet med behandlingen av personuppgifter är vetenskaplig forskning. Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter är allmänt intresse.

Du har rätt att invända mot behandlingen av personuppgifter, det vill säga begära att dina personuppgifter inte används i undersökningen. Då flyttas personuppgifterna från forskningsbruk till permanent förvaring i Arbetshälsoinstitutets arkiv.

Du har rätt att få tillgång till och granska dina personuppgifter samt att få en kopia av uppgifterna. Du har rätt att begära rättelse av uppgifter. Du har också rätt att begära begränsning av behandlingen. Dessutom har du rätt att lämna in klagomål om personuppgiftsbehandlingen till dataskyddsmyndigheten. När det gäller enkätmaterialet är det sannolikt omöjligt att identifiera enskilda respondenter, utom i sällsynta undantagsfall. Därför kan det vara omöjligt att verkställa en begäran om information i dessa fall. För intervjumaterialet är identifiering möjlig.

Vi kan tillgodose dina rättigheter om vi har tillräckligt med personuppgifter för att kunna identifiera dig. Kontakta dataskyddsombudet om du vill utöva dina rättigheter gällande personuppgifter. Mer information om dataskyddet:

<https://www.ttl.fi/sv/dataskyddspolicy/register-over-vetenskapliga-forsknings-och-utvecklingsprojekt>

Uppgifterna behandlas säkert

Vi behandlar dina uppgifter på ett lagligt, säkert och konfidentiellt sätt. Vi använder materialet enbart för vetenskaplig forskning.

Vi anlitar IT-leverantörer som erbjuder oss tekniska lösningar för behandling av uppgifter. Personuppgifterna behandlas i en för respektive uppgift lämplig och datasäker IT-tjänst. Arbetshälsoinstitutet har ingått avtal med varje IT-leverantör, och i avtalen ställs villkor för och krav på hur personuppgifter ska behandlas. Vi använder också serviceleverantörer som omvandlar ljudupptagningar till text. Om du vill ha mer information om leverantörerna kan du kontakta den forskningsansvarige eller dataskyddsombudet..

Rapportering av forskningsresultat

Vi använder materialet i vetenskapliga publikationer och andra forskningsrelaterade publikationer, såsom meddelanden. Vi kan lämna en rapport om arbetet till forskningsfinansiären och arbetsplatsen.

Vi rapporterar resultaten så att enskilda deltagare inte kan identifieras. Vi överlåter inte information om enskilda anställda till arbetsgivaren.

Förvaring och överlämnande av material samt fortsatt användning

Riksarkivet har beslutat att Arbetshälsoinstitutets forskningsmaterial med personuppgifter ska lagras permanent. På grund av detta förvarar vi materialet och personuppgifterna permanent i Arbetshälsoinstitutets arkiv efter att undersökningen slutförts.

Det är möjligt att materialet används även senare för forskning. Materialet kan på det sätt som lagen tillåter även lämnas ut till andra forskningsaktörer. Deltagarna informeras om fortsatt användning vid behov och i mån av möjlighet personligen, på Arbetshälsoinstitutets webbplats eller via andra forskningsaktörer.

Ta kontakt vid behov

Om du har frågor eller vill använda dina rättigheter förknippade med behandlingen av personuppgifter ska du kontakta undersökningens ansvarsperson eller dataskyddsombudet. Vi ger dig gärna mer information:

Personuppgiftsansvarig	Ansvarig person för undersökningen	Arbetshälsoinstitutets dataskyddsombud
Arbetshälsoinstitutet	Kirsi Yli-Kaitala	tfn 030 474 2429
PB 40	Topeliusgatan 41	tsv@ttl.fi
00032	00250 Helsingfors	https://www.ttl.fi/sv/dataskydd
Arbetshälsoinstitutet		
tfn 030 4741 (växel)	tfn 040 824 8585	
	kirsi.yli-kaitala@ttl.fi	